

FAQ e-Skierowanie: Lekarze i inni pracownicy medyczni uprawnieni do wystawiania e-skierowań

Najważniejsze zmiany związane z wprowadzeniem e-skierowania:

1. Brak papierowego dokumentu skierowania. Dokumentem, który wystawia lekarz lub inny uprawniony pracownik medyczny jest **dokument elektroniczny**. Dokument ten jest podpisywany podpisem elektronicznym (certyfikatem ZUS, Profilem Zaufanym lub podpisem kwalifikowanym).
2. Pacjent, podczas konsultacji lekarskiej może otrzymać:
 - a. **wydruk informacyjny** z danymi niezbędnymi do rejestracji na wizytę.
 - b. **SMSa**, w którym podany będzie czterocyfrowy kod dostępu. W celu realizacji e-skierowania w wybranym podmiocie leczniczym, pacjent podaje kod dostępu wraz ze swoim numerem PESEL.
 - c. **e-maila**, w którym będzie dostępny **wydruk informacyjny w postaci pliku .pdf**. W celu realizacji e-skierowania w wybranym podmiocie leczniczym, pacjent podczas rejestracji na wizytę udostępnia personelowi placówki telefon / tablet, na którym wyświetlony jest wydruk informacyjny, w celu odczytania kodu kreskowego lub podaje czterocyfrowy kod dostępu, który znajduje się na wydruku oraz swój numer PESEL.
3. W celu otrzymywania danych dostępowych do e-skierowania **za pomocą SMS lub e-mail**, pacjent w Internetowym Koncie Pacjenta (**IKP**), ma możliwość zaznaczenia, opcji powiadomień wybranym sposobem. IKP jest dostępne pod adresem <https://pacjent.gov.pl/>. Do zalogowania się niezbędne jest posiadanie **Profilu Zaufanego**.
4. Podczas wystawiania e-skierowania w okresie pilotażu, należy **zwrócić uwagę**, czy **wszystkie dane, które powinny się znaleźć na skierowaniu**, faktycznie zostały na nim zawarte, tj.: dane dotyczące podmiotu, w którym wystawiono e-skierowanie, dane osoby wystawiającej e-skierowanie, dane pacjenta oraz dane właściwe dla danego typu skierowania.

Rysunek 1. Wydruk informacyjny e-skierowania

Najczęstsze pytania:

SEKCJA 1 - System P1 (podłączenie, użytkowanie, certyfikaty, bazy danych, IKP)

1. W jaki sposób moja placówka może podłączyć się do Systemu P1?	Podmioty lecznicze oraz praktyki zawodowe podłączają się do Systemu P1 za pomocą konta w Rejestrze Podmiotów Wykonujących Działalność Leczniczą https://rpwdl.csioz.gov.pl/ , po uprzednim zalogowaniu się na konto podmiotu. Instrukcja, w jaki sposób należy to zrobić, jest dostępna pod adresem https://rpwdl.csioz.gov.pl/P1-DS-DU_Podrecznik_uzytkownika_RPWDL.pdf Dodatkowo został również udostępniony film instruktażowy, który krok po kroku prowadzi przez proces składania wniosku https://www.youtube.com/playlist?list=PLzPRusQntElmGVr--SxCPg90OCA91HoCn .
2. Czy podpis elektroniczny dokumentu e-skierowania będzie darmowy?	Tak, jeśli zdecydujecie się Państwo na podpis za pomocą Profilu Zaufanego lub certyfikatu ZUS.
3. Kto ma obowiązek zapewnić elektroniczny podpis dokumentu? (np. właściciel gabinetu)	W celu wystawienia e-skierowania należy mieć możliwość złożenia pod nim podpisu. Dokument podpisuje lekarz lub uprawniony pracownik medyczny. Zatem, po stronie lekarza/uprawnionego pracownika medycznego jest zadbanie o to, aby móc podpisywać e-skierowania.

4. W jaki sposób pacjent może uzyskać dostęp do e-skierowań online?	E-skierowania dostępne są dla pacjenta w IKP (Internetowym Koncie Pacjenta) pod adresem https://pacjent.gov.pl/. Do IKP można się zalogować pod warunkiem posiadania Profilu Zaufanego. Informacje, jak założyć Profil Zaufany, znajdują się pod adresem https://obywatel.gov.pl/zaloz-profil-zaufany .
5. Skąd wysyłane są powiadomienia SMS i e-mail z danymi dostępowymi do e-skierowania?	Powiadomienia są wysyłane z Systemu P1. Wiadomości e-mail przychodzą z adresu: SystemP1@p1.csioz.gov.pl , a wiadomości SMS od nadawcy „e-Zdrowie”.
6. Jak przebiega proces wysyłania powiadomień SMS/e-mail?	Powiadomienie SMS/e-mail jest wysyłane po pozytywnym zapisaniu e-skierowania w Systemie P1 pod warunkiem, że pacjent na swoim koncie IKP zaznaczył, że wyraża chęć otrzymywania powiadomień w danej formie.
7. Kto ma dostęp do wystawionego e-skierowania?	Dostęp do e-skierowania ma: a. Pacjent, za pośrednictwem Internetowego Konta Pacjenta (IKP), po uprzednim zalogowaniu się. b. Pracownik medyczny, po pobraniu e-skierowania z systemu P1 w celu jego realizacji. c. Lekarz wystawiający e-skierowanie. d. Osoba, która otrzymała pełnomocnictwo. e. Pracownik medyczny, któremu nadano dostęp do danych medycznych. f. Wszyscy pracownicy placówki medycznej, której nadano dostęp do danych medycznych.

8. Jaka jest procedura postępowania w przypadku zgubienia kodów dostępowych przez pacjenta?	Kody dostępowe znajdują się na wydruku informacyjnym, a także w wiadomości SMS lub e-mail. W przypadku, gdy pacjent w IKP zaznaczył opcję, że chciałby otrzymywać powiadomienia z danymi dostępowymi do wystawionych e-skierowaniach w takiej formie. W przypadku, gdy pacjent zgubi wydruk informacyjny, ale dodatkowo miał włączoną opcję powiadomień np. za pomocą e-mail, może w ten sposób odnaleźć kod dostępowy. Ponadto, kody dostępowe można sprawdzić logując się na IKP. W ostateczności należy udać się ponownie do lekarza w celu uzyskania nowego wydruku informacyjnego.
9. Czy na potrzeby małych praktyk zostanie udostępniona aplikacja lub program, który umożliwi proces wystawiania e-skierowania?	CSIOZ pracuje nad aplikacją, która ma być udostępniona jako aplikacja webowa, dostępna w przeglądarce internetowej. Docelowo aplikacja udostępniona przez CSIOZ ma umożliwić realizację podstawowych czynności, takich jak wystawienie oraz realizację dokumentu e-skierowania, a także wystawienie e-recepty. Dokładna data wprowadzenia aplikacji nie jest jeszcze znana.
10. Czy w celu korzystania z e-skierowania koniecznym jest ponowne wygenerowanie certyfikatów jeśli posiadam już certyfikaty wygenerowane na potrzeby korzystania z e-recepty?	Nie, certyfikaty generowane podczas składania wniosku o dostęp do Systemu P1 działają jednocześnie dla e-skierowań oraz e-recept. Nie trzeba ponownie przechodzić procesu generowania certyfikatów, aby być gotowym do obsługi e-skierowań.
11. Co w przypadku gdy podmiot wykonujący działalność leczniczą w ramach jednej księgi	W ramach Systemu P1 jest generowany certyfikat przypisany do danej księgi rejestrowej. W przypadku gdy do danej księgi rejestrowej jest przypisana więcej niż jedna placówka należy przekazać wygenerowane certyfikaty do wszystkich placówek zarejestrowanych dla danej księgi rejestrowej, a następnie wgrać je do systemu wykorzystywanego w danych placówkach.

rejestrów posiada kilka placówek np.: Oddział Terenowy?	UWAGA! Należy pamiętać aby zadbać o bezpieczeństwo podczas przekazywania certyfikatów, aby nie weszły w posiadanie osób trzecich.
---	--

SEKCJA 2- Pilotaż e-Skierowania

12. Czy zostanie udostępniona lista placówek biorących udział w pilotażu?	Tak, na stronie https://www.csioz.gov.pl/e-zdrowie-p1/e-skierowanie/ w sekcji <i>Dokumenty</i> jest dostępny załącznik o nazwie „Gdzie otrzymasz i zrealizujesz” w którym znajduje się aktualna lista placówek zaangażowanych w pilotażu e-skierowania. Natomiast pod adresem https://mapa.pacjent.gov.pl/ zostanie udostępniona mapa z placówkami realizującymi e-skierowanie. Termin udostępniania mapy z placówkami obsługującymi e-skierowanie nie jest znany.
13. Czy każdy pacjent musi otrzymać e-skierowanie podczas pilotażu?	Nie ma takiego obowiązku. Do 31 grudnia 2020 roku obowiązuje skierowanie w postaci papierowej.
14. Czy wymagana jest zgoda pacjenta na wystawienie e-skierowania w podmiocie, który bierze udział w pilotażu?	Formalna zgoda pacjenta nie jest wymagana.

15. Czy będzie dostępna aplikacja IKP?	Obecnie IKP jest dostępne jedynie poprzez adres https://pacient.gov.pl/ . Strona jest dopasowana do wyświetlania treści na komputerach oraz urządzeniach mobilnych (smartfony, tablety).
--	--

SEKCJA 3- Proces wystawiania e-skierowania i jego realizacji

16. Czy wymaganie od pacjenta podania numeru PESEL podczas rejestracji na wizytę jest zgodne z RODO?	Pacjent jest administratorem swoich danych osobowych. W przypadku rejestracji za pomocą kodu dostępowego podanie numeru PESEL jest konieczne. Pacjent może wybrać sposób, w jaki przekaże numer PESEL: przekazanie numeru PESEL słownie, okazanie dokumentu zawierającego numer PESEL lub przekazanie numeru PESEL zapisanego na kartce Placówkom medycznym zaleca się powieszenie komunikatu informującego, że przy okienku rejestracji może przebywać tylko jedna osoba.
17. Jak wygląda proces wystawienia i realizacji e-skierowania od strony Systemu P1?	Lekarz/uprawniony pracownik medyczny wystawia e-skierowanie korzystając z systemu gabinetowego. Wystawione e-skierowanie zawierające wszystkie niezbędne dane oraz podpisane podpisem elektronicznym trafia do systemu P1, a do pacjenta wysyłane są dane identyfikujące e-skierowanie. Lekarz ma możliwość przekazania pacjentowi wydruku informacyjnego. W celu realizacji e-skierowania pacjent może przekazać dane dostępowe podczas rejestracji na trzy sposoby: a. Przekazując czterocyfrowy kod dostępowy, który otrzymał SMS-em + swój numer PESEL (jeśli pacjent posiada IKP oraz wyraził zgodę na otrzymywanie powiadomień o e-skierowaniu za pomocą SMS) b. Przekazując wydruk informacyjny (pracownik medyczny czytuje kod e-skierowania) c. Przekazując wydruk informacyjny wyświetlony na ekranie telefonu/tabletu, który otrzymał w e-mailu (jeśli pacjent posiada IKP oraz wyraził zgodę na otrzymywanie powiadomień o e-skierowaniu za pomocą e-maila)

	Pracownik medyczny realizuje e-skierowanie, a realizacja jest zapisywana w systemie P1, dzięki temu danego e-skierowania nie będzie można zrealizować w innej placówce.
18. Czy pacjent może sam wybrać formę dostępu do e-skierowania?	Pacjent może skorzystać z 3 kanałów dostępu do e-skierowania, tj.: wydruku informacyjnego, który otrzyma od lekarza/uprawnionego pracownika medycznego, SMS-a (z kodem dostępowym) lub e-maila (z wydrukiem informacyjnym w postaci pliku w formacie .pdf). W przypadku dwóch ostatnich wymagane jest posiadanie Profilu Zaufanego oraz wprowadzenia stosownych danych (numer telefonu, adres e-mail) do Internetowego Konta Pacjenta.
19. Czy wystawianie e-skierowania będzie zajmowało więcej czasu ze względu na konieczność logowania i skomplikowaną procedurę?	Nie, czas potrzebny na wystawienie e-skierowania nie powinien się różnić od czasu potrzebnego na wystawianie za pomocą systemu gabinetowego skierowania papierowego. Wszystko zależy od dostosowania systemu gabinetowego do obsługi modułu e-skierowania, a także znajomości systemu przez użytkownika.
20. Jakie dane dotyczące pacjenta będzie posiadać lekarz?	Lekarz będzie posiadać takie same dane osobowe, jak do tej pory tj.: imię, nazwisko, identyfikator usługobiorcy oraz adres.
21. Jakie informacje na temat e-skierowań wystawianych przez innych lekarzy otrzyma mój lekarz prowadzący?	Inny lekarz, niż wystawiający, ma dostęp do e-skierowań pacjenta tylko wtedy, gdy pacjent nada danemu lekarzowi dostęp do swoich e-skierowań w IKP (Internetowe Konto Pacjenta dostępne pod adresem pacjent.gov.pl).

22. Jaki słownik jest wykorzystywany przy wystawianiu e-skierowań?	System P1 w zakresie zleconych procedur wykorzystuje słownik ICD-9-PL. Natomiast, w celu określenia rozpoznania wykorzystywany jest słownik ICD-10. Równolegle trwają prace nad jednolitym słownikiem, który będzie obejmował cały zakres e-skierowań. Do czasu powstania jednolitego słownika, System P1 wykorzystuje słowniki występujące obecnie w placówkach. Dzieje się tak także w przypadku, gdy są one specyficzne i nie spełniają wymagań interoperacyjności.
23. Czy będzie możliwość dołączenia do e-skierowania dokumentacji medycznej pacjenta np. wyników badań?	System P1 umożliwia wpisanie w część opisową e-skierowania dowolnych uwag, które wystawiający uzna za istotne, w tym także wyników badań. Natomiast, jeśli będzie taka potrzeba, oryginalne wyniki trzeba będzie dostarczyć podczas wizyty.
24. Dlaczego e-skierowanie zostanie wdrożone przed Elektroniczną Dokumentacją Medyczną (EDM)?	Kolejność wdrożenia wynika z harmonogramu prac projektu Elektroniczna Platforma Gromadzenia, Analizy i Udostępniania zasobów cyfrowych o Zdarzeniach Medycznych (P1). Start pilotażu EDM jest zaplanowany na ostatni kwartał 2019 roku. W celu dostarczenia produktu najwyższej jakości potrzebny jest czas na zrealizowanie pełnowartościowej funkcjonalności.
25. Pod jakim numerem/adresem e-mail można kontaktować się z CSIOZ w celu uzyskania informacji o e-skierowaniu?	Numer telefonu do infolinii e-skierowania to: 19 457, a adres e-mail: e-skierowanie@csioz.gov.pl . Dodatkowo został udostępniony formularz zgłoszeniowy dostępny pod adresem: http://p1pomoc.csioz.gov.pl/
26. Firma dostarczająca oprogramowanie gabinetowe (gabinety)	Wszelkie pytania dotyczące środowiska integracyjnego (testowego) należy kierować na integracja_P1@csioz.gov.pl Dokumentacja integracyjna dla e-Recepty i e-Skierowania znajduje się na stronie https://www.csioz.gov.pl/interoperacyjnosc/interfejsy/

lekarskie), prosi o informacje o potrzebnych certyfikatach i możliwości podłączenia się do środowiska testowego.	
27. W jaki sposób można otrzymać numer OID dla podmiotu leczniczego?	Każdy podmiot wykonujący działalność leczniczą (usługodawca) wnioskując o dostęp do Systemu P1 poprzez dedykowany formularz dostępny w Rejestrze Podmiotów Wykonujących Działalność Leczniczą (http://rpwdl.csioz.gov.pl/) wraz z certyfikatami generowanymi przez System P1, otrzymuje identyfikator OID. Wnioskować może każdy administrator podmiotu (zgłoszony w RPWDL). Szczegółowe i niezbędne do złożenia wniosku działania ujęto w instrukcji dostępnej pod adresem https://rpwdl.csioz.gov.pl/P1-DSDU_Podrecznik_uzytkownika_RPWDL.pdf oraz w filmie instruktażowym dostępnym pod adresem https://www.youtube.com/playlist?list=PLzPRusQntElmGVr--SxCPg90OCA91HoCn
28. Co z pacjentami którzy zarejestrowali się na świadczenia medyczne wykorzystując tradycyjną postać skierowania? Będą oni rejestrowani w P1?	System P1 nie będzie posiadał informacji o pacjentach już zapisanych przy wykorzystaniu papierowego skierowania.
29. Cemu na wydruku informacyjnym nie ma zapisanego rozpoznania?	Wydruk informacyjny nie jest skierowaniem, dlatego nie zawiera wszystkich informacji. Wydruk informacyjny ma umożliwiać realizację e-skierowania. Zawiera m.in. czterocyfrowy kod dzięki który wraz z numerem PESEL umożliwia przekazanie placówce e-skierowania.
30. Co w przypadku gdy pacjent nie posiada IKP?	Pacjent nie posiadający IKP może poprosić o wydruk informacyjny dzięki któremu będzie mógł zrealizować e-skierowanie.
31. Czy można podpisywać e-skierowanie innymi	Nie, podane przez CSIOZ certyfikaty zostały zautoryzowane przez Ministerstwo Cyfryzacji.

certyifikatami niż tymi które podał CSIOZ?	
32. Jak należy postąpić w przypadku pacjenta nie posiadającego numer PESEL?	W takim przypadku osobie nie posiadającej numer PESEL należy przekazać wydruk informacyjny na podstawie którego pacjent będzie mógł zrealizować e-skierowanie.
33. Jak z rozliczeniem się za e-skierowania	W tej kwestii proces zostaje nie zmieniony. Kwestia rozliczeń pozostaje bez zmian.
34. Na co można wystawić e-skierowanie?	e-skierowanie będzie można wystawić na wszystkie świadczenia medyczne ujęte w rozporządzeniu. Planowany termin wejścia rozporządzenia to 1 kwietnia 2019 roku. Rozporządzenie określa zakres świadczeń którą mogą być wystawiane jako e-skierowania do 31.12.2020 roku. Od momentu wejścia obowiązku wystawiania skierowań w postaci elektronicznej tj. 01.01.2021 rozporządzenie będzie określało które skierowania będą musiały być wystawione w postaci elektronicznej.
35. Co w przypadku kontynuacji leczenia?	W tym przypadku e-skierowanie jest wymagane tylko dla wizyt "pierwszorazowych". W przypadku kontynuacji leczenia, nie potrzeba nowego skierowania.
36. Czy pacjent może mieć kilka e-skierowań na to samo świadczenie?	Tak, natomiast w przypadku gdy pacjent będzie chciał się zapisać na NFZ to może być zapisany tylko na jedno świadczenie danego rodzaju.
37. Czy na e-skierowaniu można odnotować „pilne” (CITO)?	Tak, e-skierowanie przewiduje nadanie pilności skierowaniu.
38. Czy istnieje możliwość przekazania informacji zwrotnej w P1 do lekarza wystawiającego e-	Na chwilę obecną nie ma możliwości poinformowania lekarza o zmianie kwalifikacji badania przy wykorzystaniu Systemu P1.

skierowanie o zmianie kwalifikacji badania (np. zmiana lub rozszerzenie zakresu?	
---	--

W przypadku dodatkowych pytań:

Numer kontaktowy: 19 457, adres e-mail: e-skierowanie@csioz.gov.pl

Strona internetowa: <https://www.csioz.gov.pl/e-zdrowie-p1/e-skierowanie/>

Spis ilustracji

Rysunek 1 Wydruk Informacyjny e-skierowania	2
---	---